

ЖУРНАЛИСТИКА

изкуството да предаваш информация

24

Специалност на фокус

Журналистиката е много повече от това да предаваш новините – тя е сила, която движи обществото. Ако някога сте си представяли как работите в динамична среда, всеки ден ви очакват нови възможности и предизвикателства, комуникирате с много хора и предавате информация по различни начини, то журналистиката може да бъде вашето призвание.

Тази специалност не само ще развие вашите комуникативни умения, но и ще ви научи как да събирате, анализирате и представяте информацията по точен, ясен и въздействащ начин.

Няма спор – все повече български студенти се насочват именно към специалността Журналистика. Разбираемо, тя предоставя безкрайни възможности както у нас, в България, така и по цял свят. Днес ще ви разкрием повече за специалността и всички детайли, които трябва да вземете за нея.

Какво представлява специалността Журналистика

Дефиницията на журналистиката е: „Практиката на събиране, анализиране и интерпретация на информация за актуални събития, теми, личности, явления и тенденции на съвременния живот, представена в различни жанрове и форми, и разпространена за масовата аудитория.“ Сложно, нали?

С други думи – журналистът е човекът, който съобщава и предава новини, създава описателни материали, анализира гледни точки и мнения. Средствата,

нужни за журналистиката, са средствата за масова комуникация. Това са списания, интернет, вестници, телевизия, радио и мобилни телефони. Именно от тук идват и различните видове журналистика.

В интерес на истината, като академична специалност, журналистиката се позиционира в различни факултети, но по естество и методи – тя е хуманитарна специалност с доста допирни точки със социалните науки.

Журналистиката не представя само една гледна точка, тя е неутрална, отразява всички позиции, представя фактите максимално обективно, като по този начин остава читателя или зрителя сами да избират правилното и истинното становище.

Видове журналистика

Нека разгледаме какви видове журналистика има.

Видове журналистика:

- разследваща журналистика
- културна журналистика
- спортна журналистика
- лайфстайл журналистика
- политическа журналистика
- криминална журналистика

Според използваните технологии и оборудване:

- вестникарска журналистика
- телевизионна журналистика
- радио журналистика
- онлайн журналистика

Прием и Обучение

Приемът в бакалавърската програма по специалност Журналистика в България е с оценки от сръжбавни изпити или чрез приемни изпити. В Европа различните университети имат различни изисквания, затова е важно да обърнете специално внимание на това.

Що се отнася до обучението – в бакалавърската програма по специалността Журналистика са застъпени учебни предмети, като например политика, бизнес, култура, социални проблеми. Студентите овладяват писането, редактирането и представянето на журналистически текстове за пресата и агенциите, изучават принципите на графичния дизайн и компонентите на образната журналистика.

**За успешна
кариерна
реализация
ви е нужен
добър стаж,
тъй като в
журналистическата
професия
се влиза през
много врати**

Получават знания за спецификата на електронните медии, за различните средства, жанровете и формите на радио-, телевизионната и онлайн журналистиката, за принципите и практиките на програмирането у нас и в чужбина. Обект на внимание са съвременните тенденции в световните и нашите печатни и електронни медии, както и в агенционната журналистика.

Бакалавърската степен по Журналистика се получава след 8 семестъра, а магистратурите са с продължителност една или две години, а като цяло образованието ви може да продължи и до докторска степен. За тази специалност са възможни редовна и задочна форма на обучение в зависимост от конкретното висше училище.

Кратка история на журналистиката

Журналистиката, както я познаваме днес, има дълга и богата история, която се простира през векове и континенти. Въпреки че формите и средствата на журналистиката са се променяли, нейната основна мисия остава същата: да информира, да образова и да държи властта отговорна.

Първите форми на журналистика могат да се проследят до древните цивилизации. В Древен Рим, например, съществувала практика да се издават официални държавни съобщения, известни като Acta Diurna („Дневни събития“), които били изложени на публични места и информирали гражданите за новините от деня.

Истинският подем на журналистиката започва през 15-и век с изобретяването на печатната преса от Йоханес Гутенберг. През 1605 г. в Страсбург е отпечатан първият вестник – Relation, смятан за първото периодично издание. В следващите десетилетия вестниците започват да се разпространяват из Европа, като играят важна роля в общественото и политическото развитие на континента.

През 18-и век, в епохата на Просвещението, журналистиката става важен инструмент за разпространение на идеи и политическа критика. Вестниците, като The Spectator и The Times в Англия, както и различни революционни издания в колониалната Америка, подготвят почвата за политически промени и реформи.

19-и век носи със себе си индустриализацията и бързото нарастване на градовете, което създава необходимост от по-широка информираност на масите. Тогава възниква т.нар. „масова преса“ – вестници и списания, които достигат до огромни аудитории. С развитието на радиото и телевизията през 20-и век, журналистиката отново се трансформира. С навлизането на интернет в края на 20-и и началото на 21-ви век, журналистиката претърпява още една революция. Онлайн медиите, социалните мрежи и блоговете променят начина, по който информацията се създава и консумира. И така до днес!

**Журналистиката
е много
повече от
това да
предаваш
новините – тя е
сила, която
движи
обществото**

Журналистика в България

В България, специалността Журналистика, бива основана през академичната 1952/1953 година. От тогава до днес завършват над 10 000 студенти.

През академичната 2022/2023 година Факултетът по журналистика и масова комуникация на Софийския университет "Св. Климент Охридски" чества 70-годишнината от създаването на специалността Журналистика, с което се поставя началото на висшето академично образование по журналистика в България.

Що се отнася до обучение по Журналистика в България, основните и най-добри опции, които имате, са:

Класация:	Висше училище	Град
1	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София
2	Американски университет в България	Благоевград
3	Нов български университет	София
4	Университет по библиотекознание и информационни технологии	София
5	Университет за национално и световно стопанство	София

Рейтингова система на висшите училища в България, МОН

Журналистика в Европа

Трудно е да отбележим кои са най-добрите университети за обучение по Журналистика в Европа. Специалностите се различават, като някои се фокусират върху иновацията, докато други се придържат към традицията.

Именно затова е важно сами да проучите специфичната дисциплина в даден университет, да разберете каква част от обучението е практика и къде се провежда тя. Вариантите за специализация в тази област са многобройни, не се разпилявайте, а си изяснете дали ще сте пишец, радио или телевизионен журналист.

И все пак, нека разгледаме най-добрите университети за обучение по журналистика в Европа:

Място	Университет	Държава
1.	University of Amsterdam	Нидерландия
2.	The London School of Economics and Political Science (LSE)	Великобритания
3.	Goldsmiths, University of London	Великобритания
4.	University of Vienna	Австрия
5.	University of Zurich	Швейцария
6.	Ludwig-Maximilians-Universität München	Германия
7.	University of Leeds	Великобритания
8.	King's College London	Великобритания
9.	Cardiff University	Великобритания
10.	University of Copenhagen	Дания

Източник: Qs World Ranking 2024

Какви качества трябва да имате, за да учите журналистика?

Колебаате се дали журналистиката е подходящата специалност за вас? Е, трябва да имате следните качества, за да си отговорите с „ДА“:

- Можете да откривате и разработвате теми, интересни за широка аудитория
- Можете да правите дълбоки проучвания, комбиниращи не един, а няколко методи
- Отнасяте се критично към всяка информация, отсявайки крайните мнения по различни теми
- Успявате да анализирате различните статистически изследвания, да ги разчитате и предавате по разбираем начин

Кариерна реализация

След завършване на журналистика, пред вас има стотици възможности! Част от тях включват:

- Репортер
- Издател
- Коментатор
- Редактор
- Създател на съдържание
- Ръководител на пресцентър
- Експерт в рекламни агенции
- Преподавател
- Медийен агент

И много други! Преди да приключим, нека ви издадем една тайна... За успешна кариерна реализация ви е нужен добър стаж, тъй като в журналистическата професия се влиза през много врати. Все пак в медиите работят с хора с образование от най-широк диапазон.

За да влезете в професията по най-добрия начин, то можете да го направите още като студенти. Стаж в сферата на журналистиката ще бъде изключително полезен за вас. Освен че ще си отворите редица врати и ще създадете важни контакти, ще научите много.

Ако сте готови за живот, изпълнен с проучвания, писане, интервюта и работа под напрежение, ако искате да станете един от гласовете на обществото, то Журналистиката е чудесна специалност за вас. Журналистиката е един невероятен свят, изпълнен с приключения. Ако смятате, че сте готови за него, то се впуснете с пълна сила. Успех!